

Datum: 7.8.2001

STANISLAV STANKO KOŠIR, za življenjsko delo na področju ohranjanja kulturne dediščine. 29. seja dne 18.6.2001, sklep 29/12, podeljen 7.8.2001.

Gospod **STANISLAV STANKO KOŠIR** je bil rojen pred skoraj 85. leti v Gozd Martuljku oziroma v Rutah. Že v rani mladosti so ga zanimali domači običaji, v katerih je aktivno sodeloval. To mu je bila tudi popotnica v njegovem nadaljnjem življenju. Znal je prisluhniti domačinom, ki so mu pripovedovali svoje dogodivščine. Veliko le teh je tudi sam doživel. Vse to je v svojih zrelih letih znal prenesti na papir. Leta 1995 je v samozaložbi izdal svojo prvo knjigo »Rutarška pomnenja«. V letu 1997 ji je sledila knjiga »Pad pečkame, čer s'm gor' rastu (Pod Pečkami, kjer sem odraščal)«. Takrat je izdal tudi »B's'dnjak rutaršče 'n srenšče špraše (Slovar rutarške in srenške govornice)«. V letu 1999 je izdal knjigo »Č kda (Davno tega)«. Njegova najnovejša knjiga pa je bila izdana v letu 2000 in sicer je to »Zgornjesavska kulinarika«.

Avtor v svoji publikaciji razmišlja takole:

»Če hočemo nekaj ohraniti in pokazati še drugim, sledi obvezno iskanje možnosti in vsaj delno prilagajanje trenutnim razmeram. Ko pa se zgodi, so stvari lepe, mogoče celo lepše od originalnih, žal pa so le svojevrstni ponaredki.

Nepopačeno ostane samo to, kar dobi prostor v kakem muzeju. Ponavadi gre pri tem za staro stanovanjsko opremo, nerabna prevozna sredstva, nekdanja orodja, staro posodo, slike na steklo, knjige... Razen naštetega so ohranjeni še redki stari kolovrati in skrinje, ki so last imetnikov stanovanj.

V arhitekturi že uspešno nadomeščajo stare kmečke ganke, ki so bili nekdanj polni gorenjskih nageljnov, lepi novi balkoni, okrašeni s sodobnim cvetjem.

Ena glavnih značilnosti kulturne dediščine naše Zgornjesavske doline so nedvomno domači govori. V pozabo gredo, ker zanje ni nadomestila niti zanimanja.

O kulturni dediščini govorimo zelo veliko, del vsake pa je prav gotovo tudi naša Zgornjesavska kulinarika.

Ko gre za stare kmečke običaje in navade, pri čemer ima nedvomno glavno vlogo kmečka ohcet, je treba vsakič v program vključiti narodne noše, predenje, pletenje in tako naprej. Čeprav je možno zdaj videti na eni prireditvi in v enem dnevu vse, kar se je nekdanj dogajalo v manjših presledkih ves teden, je vsaka tovrstna prireditev za tistega, ki si jo ogleduje prvič, zares zanimiva in za marsikoga celo enkratna.«

Da bomo del naše kulturne dediščine lahko vsaj na papirju ohranili za naše zanamce je s svojimi petimi publikacijami, izdanimi v samozaložbi, omogočil prav Stanko Košir. Vsebina teh del ni naravnana zgolj lokalno. Prepredena je z običaji in navadami, ki jih želimo ohraniti in jih predstaviti zanamcem kot del zgornjesavske kulturne dediščine. Obenem pa njegova dela ponujajo bralcu prijetno in zanimivo branje.

Za doprinos k ohranjanju kulturne dediščine Stankotu Koširju Občinski svet podeljuje
ZLATI GRB OBČINE KRANJSKA GORA.